

اهدای آموزش به بیمار بیمارستان علامه بهلول گنابادی

آموزش به بیمار فرایندی است هدفمند، سیستماتیک، منظم و طراحی شده که به موجب آن یادگیری اتفاق می افتد و به دنبال آن در آگاهی، نگرش و مهارت بیمار تغییر ایجاد می شود و صلاحیت و توانایی او در مراقبت از خود افزایش یافته و فعالیت هایی را انجام می دهد که به سطح سلامت و رفاه وی می افزاید و از بروز در عوارض بالقوه پیشگیری می کند.

اهداف آموزش به بیمار

- حفظ و ارتقاء سلامتی و پیشگیری از بیماری
- افزایش توان خود مراقبتی در بیماران
- سازگاری بیمار با اختلال در عملکرد
- بازگشت به سلامتی

مزایای آموزش به بیمار

- افزایش رضایتمندی بیماران
- کاهش اضطراب بیمار
- کاهش دوره بستری
- افزایش نتایج درمان با پایداری بیشتر
- بیماران به اقدامات مراقبتی
- کاهش هزینه های درمانی و بهداشتی
- اطمینان از تداوم مراقبت ها
- بهبود کیفیت زندگی بیمار
- کاهش بروز عوارض بیماری
- افزایش توانمندی و مشارکت در برنامه های درمانی و مراقبتی
- افزایش استقلال بیمار در فعالیت های روزمره
- تکمیل برنامه های درمانی
- کاهش پذیرش مجدد بیماران
- توانمندسازی جامعه

عوامل موثر در یادگیری

۱. انگیزه
۲. توانایی یادگیری
۳. محیط و امکانات آموزشی

حیطه های یادگیری

۱. حیطه شناختی (دانش)
۲. حیطه عاطفی (انگیزش)
۳. حیطه روانی حرکتی (مهارت های عملی)

مراحل آموزش به بیمار

- تعیین نیاز های آموزشی
- برنامه ریزی آموزشی (تعیین و اولویت بندی اهداف آموزشی، تعیین محتوا و روش آموزش)
- اجرای آموزش
- ارزیابی آموزش

Bohlool Hospital

تعیین نیازهای آموزشی در بدو پذیرش و در طول بستری بیمار به تناسب شرایط توسط پرستار مسئول بیمار انجام می شود . اولویتهای آموزشی بیماریهای شایع هر بخش و حداقلهای آموزشی بدو ورود، توسط کارگروه درون بخشی هر بخش تهیه و توسط مدیر خدمات پرستاری ابلاغ شده است و برنامه آموزش به بیمار بر مبنای آن و با توجه به شرایط بیمار و تشخیص پرستار انجام خواهد شد.. نیازهای آموزشی بیماران در ابتدای پذیرش هنگام تکمیل فرم ارزیابی اولیه در محل ثبت نیازهای آموزشی ثبت می شود.

نیاز های آموزشی و خود مراقبتی	آیا بیمار تمایل به یادگیری دارد؟ ☐ بله ☐ خیر	آیا بیمار توانایی یادگیری دارد؟ ☐ بله ☐ خیر	در صورت جواب خیر نزدیکترین فرد به بیمار جهت ارائه آموزش:
	مواعظ یادگیری: ☐ خیر ☐ بله	نام پیرید:	
	ذکر نیازهای آموزشی بیمار در بدو ورود با توجه به ارزیابی انجام شده:		

راهنمای آموزش به بیمار بیمارستان علامه بهلول گنابادی

توصیه :

نیازهای آموزشی بیمار در هر شیفت با توجه به شرایط بیمار ممکن است تغییر کند لذا می توان در محلی از کاردکس دارویی بیمار نیازهای آموزشی بیمار را جهت اطلاع سایر همکاران ثبت نمود، تا برنامه آموزشی بیمار طبق نیازهای آموزشی به طور مستمر ادامه پیدا کند و از تکرار موارد یا فراموش شدن آن اجتناب شود.

الزامی است :

جهت اجرای آموزش به بیمار طبق یک الگوی یکسان، عدم تکرار مداخلات آموزشی و یا فراموش شدن برخی موارد در فرآیند آموزش به بیمار مطالعه مطالب ذیل توصیه شده و آموزش های ارائه شده در پرونده بیمار در برگ گزارش پرستاری ثبت گردد.

نکاتی که پرستار بایستی در آموزش به بیمار رعایت نماید:

پرستار قبل از شروع آموزش خود را معرفی میکند.

پرستار به وضعیت محیط فیزیکی اتاق و عوامل مداخله گر در آموزش توجه دارد.

پرستار به موانع آموزشی در امر آموزش توجه دارد.

پرستار وضعیت روحی روانی بیمار را بررسی میکند و توجه او را به موارد ارائه شده جلب میکند.

پرستار بایستی مواردی که در شیفت قبل آموزش داده شده مرور کند و درک بیمار از این موارد را ارزشیابی نماید

پرستار هدف از جلسه آموزشی را به روشنی برای بیمار بیان میکند

پرستار نکات ارائه شده در جلسه آموزشی را به خوبی سازماندهی میکند و بر محتوای آموزشی تسلط دارد

پرستار از روش مناسبی برای تدریس استفاده میکند (چهره به چهره ، پمفلت ، آموزش عملی ، پخش فیلم و ...)

پرستار محتوای آموزشی جلسه را کوتاه، اختصاصی و ساده ارائه میدهد.

پرستار به درستی از مطلب آموزشی چایی استفاده میکند (مطلب آموزشی چایی را به بیمار معرفی میکند، روی نکات مهم آن تأکید میکند، به سؤالات بیمار درباره آن پاسخ میدهد)

رفتار پرستار نسبت به بیمار در طی فرآیند آموزش با رعایت ادب و احترام است.

پرستار درک بیمار را از مطالب آموزش داده شده ارزشیابی میکند و در گزارش پرستاری ثبت می نماید.

بیان پرستار ساده و قابل درک است و از اصطلاحات علمی استفاده نمی کند

پرستار همراه بیمار را نیز در فرآیند آموزش شرکت میدهد.

ده توصیه مهم برای دستیابی به آموزش اثربخش و یادگیری / تغییر رفتار بیماران بر طبق راهنمای استانداردهای اعتبار بخشی:

۱. آموزشها در موقعیت مناسب و با اختصاص زمان کافی و بدون تبادر احساس تعجیل به بیمار ارائه شود.
۲. هرگونه موانع ارتباطی محیطی یا شخصی بیمار از جمله درد، ترس، ازدحام، سر و صدا، ناتوانیها / ویژگیهای خاص بیمار قبل از آموزش کنترل و حذف شوند.
۳. شیوه ها و تدابیر آموزشی متناسب با هر مخاطب /بیمار /همراه طراحی و اجرا شود.
۴. از جملات گویا، شفاف، قابل فهم و متناسب و درخور هر مخاطب استفاده شود.
۵. هرگز از واژه های تخصصی در آموزش بیمار استفاده نشود.
۶. از ابزار شیوایی بیان و شیرینی کلام که گاهی با چاشنی طنز محترمانه می تواند در تقویت ارتباط با بیمار کمک کند، استفاده شود.
۷. ضمن پایبندی به محتوای علمی آموزش از جملات کلیشه ای / تکراری و از پیش تعیین شده (بیان طوطی وار) استفاده نشود.
۸. از مهارتهای برقراری ارتباط موثر مانند ایجاد همدلی، مثبت گرایی، مثبت اندیشی، امید بخشی و حمایت در حین ارائه محتوای آموزش استفاده شود.
۹. ارتباط انسانی با چاشنی صبر، حوصله، مهربانی و دلسوزی در حین آموزش، مبنای ارتباط با بیمار باشد.
۱۰. قبل از ترک بالین از فراگیری دانشی، مهارتی و نگرشی بیمار اطمینان حاصل شود و در صورت نیاز جمع بندی نهایی آموزش برای بیمار مجدداً تکرار شود

مراحل اجرای آموزش به بیمار در بیمارستان شامل:

- ۱- بدو پذیرش در بیمارستان توسط واحد پذیرش و مدارک پزشکی
- ۲- بدو ورود به بخش توسط پرستار و ثبت آن در گزارش پرستاری
- ۳- حین بستری توسط پزشک به صورت شفاهی
- ۴- حین بستری توسط پرستار و ثبت آن در گزارش پرستاری
- ۵- زمان ترخیص توسط پزشک و پرستار ، آموزش های زمان ترخیص در فرم جداگانه ثبت و مهر و امضا می شود.

✚ حداقلهای آموزش بدو پذیرش در بیمارستان :

اولین مرحله آموزش به بیماران بستری و خانواده آنها در واحد پذیرش بیمارستان و شامل مواردی چون آرایه پمفلت آشنایی با بیمارستان، توضیح خدمات بیمه اصلی و تکمیلی بیمار، توضیح کلیات محاسبه هزینه های درمان، معرفی تعرفه های بستری بیمارستان، معرفی دستبند شناسایی بیمار و سایر موارد مربوطه می باشد

لیست آموزشهای واحد پذیرش و مدارک پزشکی که منشی های این واحد موظفند به بیماران و همراهیان ارائه کنند.

بر طبق استاندارد ۱-۲ سنج ۳ کتابچه اعتبار بخشی : در زمان پذیرش به منظور راهنمایی گیرندگان خدمت در خصوص خدمات قابل ارائه، نحوه پذیرش، بستری، ترخیص، هزینه های قابل پیش بینی، ضوابط و بیمه های طرف قرارداد، اطلاع رسانی میشود.

حداقل موارد آموزشی به شرح زیر می باشد:

۱	آموزش در خصوص مراحل پذیرش، رضایت بستری و راهنمایی به تریاژ یا بخش مربوطه ی بستری
۲	آموزش هزینه های احتمالی (مانند هزینه اتاق خصوصی یا اتاقهای دوتختی ، هزینه همراهی)
۳	آموزش در خصوص درمان رایگان بیماران تصادفی (تهیه گزارش پاسگاه از محل تصادف و وجود برگ ماموریت ۱۱۵ قبل از ترخیص بیمار در پرونده و ...)
۴	آموزش و نصب اطلاعیه در خصوص بیمه های طرف قرار داد بیمارستان. همچنین مراجعینی که تحت پوشش بیمه نمی باشند، جهت ثبت نام در سامانه بیمه سلامت راهنمایی شوند.
۵	ارائه پمفلت راهنمای بیمارستان در ابتدای پذیرش به بیماران بستری
۶	اطلاع رسانی در خصوص سامانه ثبت شکایات ۱۹۰ به مراجعین و نصب این اطلاعیه در واحد پذیرش و ترخیص
۷	آموزش در خصوص تهیه کپی از برگ دفترچه بیمه
۸	آموزش در خصوص تحویل دفترچه بیمه به این واحد و عودت آن توسط مامور بیمه بعد از تایید هویت صاحب دفترچه در بخش بستری

✚ حداقلهای آموزشهای بدو پذیرش در بخش توسط پرستار :

حداقلهای آموزش های بدو ورود به هر بخش نیز توسط کارگروه داخل بخشی تعیین و ابلاغ شده است ، که بایستی توسط پرستار مسئول بیمار و در اولین فرصت مناسب بعد از پذیرش و پس از مطالعه پرونده و آشنایی نسبی با بیمار (مصاحبه با بیمار و خانواده بیمار) و معرفی خود به آنها انجام می شود و در گزارش پرستاری بدو ورود بیمار ثبت گردد.

- آموزش بدو ورود در هر بار تغییر محل بستری ناشی از انتقال بیمار باید انجام شود.
- انتخاب زمان مناسب جهت ارائه آموزشها تاثیر بسزایی در دستیابی ما به اهداف آموزشی خواهد داشت.

عنوان	الزامات آموزش به بیمار توسط پرستار در بدو پذیرش در بخش
معرفی بخش و خدمات غیردرمانی	آموزش در خصوص واحد بیمار (زنگ احضار پرستار ، ، نرده و حفاظ تخت ، اهرم های تخت)
	سرویسهای بهداشتی
	امکانات رفاهی بخش (مانند مبل برای همراهیان ، یخچال و تلفن داخل شهری ...)
	محل آبدارخانه و نمازخانه و امکانات عبادی بیماران
قوانین کلی موجود در بخش و بیمارستان	آموزش دستبند شناسایی
	ساعت ملاقات وقوانین حضور همراه بر بالین بیمار
	ساعت ویزیت پزشکان
	درخواست از بیمار برای اطلاع دادن به پرستار در صورت بروز مشکل (زنگ احضار پرستار)
	نحوه تهیه لباس برای بیمار
	ساعت سرو غذا برای بیماران و همراهیان
معرفی تیم پزشکی	کلیه کادر درمانی (پزشک، پرستار ، سرپرستار ، کمک بهیار ، خدمه ، فیزیوتراپ ، دانشجویان ، مددکاری و.....) می بایست در بدو پذیرش خود را به بیمار معرفی نمایند و شرح وظایف خود را بیان نمایند
	حقوق بیمار
	نحوه رسیدگی به شکایات ، منشور حقوق بیمار، هزینه های درمان و بیمه

✚ حداقلهای آموزش زمان بستری توسط پرستار:

توسط پرستار مسئول بیمار در هر شیفت و بنا به شرایط و روند درمان و مراقبت از بیمار انجام و در پرونده بیمار ثبت می گردد:

عنوان	الزامات آموزش به بیمار توسط پرستار در حین بستری
نوع بیماری و نحوه درمان و مراقبت	توضیحات مختصر در خصوص بیماری ، فرایند بیماری ، سیر بیماری و علائم و نشانه های بیماریها
	نحوه درمان بیماری و مراقبت های که جهت درمان بیماری لازم می باشد.
میزان ، مدت ، نحوه صحیح مصرف و عوارض داروها	آموزش در خصوص میزان مصرف دارو (دوزاژ دارو)
	مدت زمان مصرف دارو
	آگاه نمودن بیمار از داروهای مصرف روزانه و نحوه صحیح مصرف دارو
تداخلات غذا و دارو	آموزش نکات مهم عوارض دارو
	دارو بهتر چه زمانی مصرف شود
میزان فعالیت بیمار	داروهای که مصرف همزمان آنها با برخی غذاها ایجاد عارضه و تداخل می نماید
	استراحت مطلق ، استراحت نسبی ، زمان فعالیت و تحرک
	میزان و زمان شروع فعالیت های بعد از عمل
تغذیه و رژیم غذایی	ورزشهای و فعالیت های مناسب در هر بیماری
	پوزیشنهای مناسب
	نوع رژیم غذایی
ایمنی یا احتیاطات	رعایت رژیم غذایی توسط بیمار
	تحمل رژیم غذایی توسط بیمار
	تعریف رژیم غذایی برای بیمار (پر پروتئین ، پر کالری ، قلب ، دیابت ، بعد از عمل ، مایعات ، سیروز کبدی ، کلیوی ، پر پتاسیم ، اورمیک ، کم پتاسیم و....)
اقدامات تشخیصی ، درمانی و آزمایشات	نحوه مراقبت از اتصالات :درن ها ، مانیتورینگ ، بگ ادراری ، سرم ها و....
	نکات ایمنی: side Bed ، پیشگیری از صدمات ناشی از کاهش فشار خون وضعیتی و سرگیجه به دنبال بلند شدن از تخت و....
	خود مراقبتی نسبت به دریافت دارو
نشانه های خطر حین بستری	شرح چگونگی انجام پروسیجر یا آزمایش و یا سونو گرافی یا هر اقدام پاراکلینیک
	آمادگی هاو مراقبت های لازم قبل و بعد از پروسیجرها
	هدف از اچجام پروسیجرها
نشانه های خطر حین بستری	توضیح مزایا و معایب هر گونه اقدامات تشخیصی و تهاجمی
	علائم هشدار دهنده ای که در حین بستری ممکن است جهت بیمار اتفاق بیافتد و بایستی بیمار سریعاً پرستار و پزشک را مطلع سازد.
	به عنوان مثال در خصوص بیماری دیابت علائم هیپو و هیپر گلیسمی توضیح داده شود. یا خونریزی از محل عمل ، نداشتن دفع ادرار ،عدم اجابت مزاج ، درد قفسه سینه ، تنگی نفس ، طپش قلب و علائمی از این قبیل

اهدای آموزش به بیمار بیمارستان علامه بهلول گنابادی

هدف از عدم مصرف دخانیات و مواد روان گردان و ترک آن	عدم مصرف دخانیات و مواد روان گردان
رژیم غذایی ، فعالیت، پوزیشن، مراقبت از زخم ناحیه عمل ، مراقبت از اتصالات	مراقبت های قبل و بعد از عمل
پیشگیری از عفونتها	مراقبت از زخم
پوزیشن ها	
علایم زخم بستر	
مراقبت از پانسمان و تعداد دفعات تعویض پانسمان	
علایم زخم عفونی	
شستشوی دستها و کنترل عفونت و رعایت نکات ایزولاسیون در بیماران	مسائل بهداشت فردی
در صورت وجود مشکل ارائه راهکارها جهت بهبود خواب و استراحت	خواب و استراحت
راه های پیشگیری از یبوست	الگوی دفع
بررس وضعیت ادراری و پیشگیری از عفونت	
روش های غیر دارویی (تکنیکهای های آرام سازی ، انحراف فکر ، پوزیشن ها و.)	مدیریت درد
روش های دارویی	
عوارض و پیامدهای که بعد از درمان بیماری امکان دارد جهت بیمار ایجاد گردد به عنوان مثال عفونت های محل عمل	پیامد های احتمالی ناشی از درمان

- موارد مد نظر در فرآیند آموزش باید درگام اول به بیمار و سپس خانواده بیمار یا مراقب اصلی ارائه گردد.
- ارائه اطلاعات بیمار به خانواده یا وابستگان وی در پروسه آموزش تابع قوانین و مقررات بیمارستان می باشد.
- پرسنلی که در فرآیند آموزش به بیمار مداخله دارند باید از صحت اطلاعات ارائه شده از نظر علمی و انطباق با قوانین بیمارستان مطمئن بوده و از ارائه اطلاعات بی مورد و یا اطلاعات نادرست و یا ناقص به بیمار و خانواده وی خودداری نمایند.
- تمام موارد آموزش داده شده باید در پرونده بیمار و در برگ گزارش پرستای بطور واضح و خلاصه (عنوان محتوای آموزشی) نوشته شود.
- در پایان ارزیابی فراگیر ازآموزشهای ارائه شده در حیطه های دانشی، مهارتی و نگرشی انجام شده و از اثربخش بودن آموزش اطمینان حاصل شود، در صورت نیاز جمع بندی نهایی آموزش برای بیمار مجدداً تکرار شود.
- پرستار می بایست بعد از ارائه آموزشها به بیمار، ارزیابی آموزش را انجام داده و درگزارش ثبت نماید تا در صورت نیاز به آموزش مجدد تکرار شود.
- وجود موانع آموزش به بیمار به معنای عدم اجرای فرآیند آموزش نبوده و باید جهت بیمار دارای موانع آموزشی، راهکار و روش مناسب با در نظر گرفتن شرایط وی، برنامه ریزی و اجرا گردد یا آموزش به خانواده بیمار ارائه گردد.

✚ **حداقلهای آموزش زمان ترخیص توسط پرستار طبق پروتکل SMART ترخیص ایمن :**

عنوان	الزامات آموزش به بیمار توسط پرستار در حین ترخیص
زمان مراجعه به پزشک Appointment	اعلام زمان و مکان مراجعه به پزشک نحوه درمان بیماری و مراقبت های که جهت درمان بیماری لازم می باشد.
داروهای پس از ترخیص Medication	نحوه مصرف داروها محل نگهداری داروها عوارض احتمالی و مهم داروها آگاه نمودن بیمار از داروهای مصرف روزانه و نحوه صحیح مصرف دارو
تداخلات غذا و دارو	شناخت نام داروها توسط بیمار دارو بهتر چه زمانی مصرف شود داروهای که مصرف همزمان آنها با برخی غذاها ایجاد عارضه و تداخل می نماید
برنامه خود مراقبتی و تکنیک های بازتوانی در منزل	مراقبت از زخم بهداشت فردی ورزشهای و فعالیتهای مناسب در هر بیماری و پوزیشن مناسب شروع مجدد فعالیت حرفه ای و شغل شروع مجدد محدوده فعالیت جنسی آموزش فیزیوتراپی در منزل برای بیماران نیازمند
تغذیه و رژیم غذایی پس از ترخیص	نوع رژیم غذایی مناسب بعد از ترخیص (پر پروتئین ، پر کالری ، قلب ، دیابت ، بعد از عمل ، مایعات ، سیروز کبدی ، کلیوی ، پر پتاسیم ، اورمیک ، کم پتاسیم و....)
فعالیت های پس از ترخیص	زمان از سر گیری فعالیت های طبیعی و میزان محدودیت در فعالیت
پیگیری تستهای تشخیصی پاراکلینیکی معوقه Result	اطلاع زمان آماده شدن جواب آزمایشات ، پاتولوژی ، سی تی اسکن و MRI
نشانه های خطر پس از ترخیص Sign	علائم هشدار دهنده ای که بعد از ترخیص ممکن است جهت بیمار اتفاق بیافتد و بایستی بیمار سریعا به بیمارستان یا پزشک مراجعه کند. به عنوان مثال در خصوص بیماری دیابت علائم هیپو و هیپر گلیسمی توضیح داده شود یا خونریزی و عفونت و محل عمل ، تب الای ۳۸ درجه ، نداشتن دفع ادرار ، عدم اجابت مزاج ، درد قفسه سینه ، تنگی نفس ، طپش قلب و علائمی از این قبیل
پاسخ به سوالات و چگونگی دستیابی به مراقبتهای اورژانس Talk to me	پاسخ به سوالات بیمار و ارائه تلفن های تماس اضطراری که در صورت بروز علائم هشدار دهنده بیمار میتواند با آن تماس بگیرد مانند ۱۱۵ یا تماس با بخش در صورت هرگونه سوالی در مورد دوره بستری

این آموزشها به صورت کتبی و شفاهی ارائه می گردد و در فرم آموزش حین ترخیص ثبت شده و یک برگ از کپی آموزشهای داده شده که به صورت خوانا نوشته شده است تحویل بیمار می گردد

✚ حداقلهای آموزش به بیماران توسط پزشک :

لیست حداقلهای آموزشی حین بستری و هنگام ترخیص توسط پزشک برطبق سنجه های اعتبار بخشی استاندارد ب ۱-۱۶ سنجه ۲ به شرح زیر اعلام می شود :

روش آموزش	آموزشهای حین بستری توسط پزشک
شفاهی و چهره به چهره در خصوص آموزشهای حین بستری شفاهی کفایت می کند و نیازی به ثبت در پرونده نمی باشد .	<ul style="list-style-type: none">اطلاعات قابل فهم در باره بیماری و نحوه درمانمراحل و طول احتمالی درماندرمان های جایگزینعوارض درمان یا عدم درمانپیش آگهیداروهای مصرفی و عوارض احتمالیتغذیه و رژیم درمانیخودمراقبتی و باز توانی
روش آموزش	آموزشهای حین ترخیص بر طبق استاندارد ب ۱-۲۵ سنجه ۱ به زبان قابل درک برای بیمار :
چهره به چهره و کتبی ثبت آموزشهای حین ترخیص در ستون آموزشهای ارائه شده توسط پزشک و مهر و امضاء آن در فرم آموزش هنگام ترخیص الزامی است .	<ul style="list-style-type: none">رژیم غذاییداروهای مصرفی در منزلوضعیت حرکتی بیماران در منزلزمان و مکان مراجعه بعدی بیمار به پزشک

آموزشها در بخشهای پس از زایمان / NICU / نوزادان، آموزش مادران برای مراقبت نوزاد سالم و نوزاد بیمار مطابق برنامه های مراقبت نوزاد سالم و نارس ابلاغیه ۱۱۳۰ / ۱۰۰ مورخ ۹ / ۸ / ۹۰ میباشد، که توسط رابطین آموزش به بیمار در بخشهای مرتبط پایش می شود.

حداقلهای آموزشی توسط ماما در هنگام پذیرش مادر در بخش زایشگاه :

روش آموزش	عناوین آموزشی	
چهره به چهره - پمفلت آموزشی وثبت در گزارش پرستاری	آموزشهای بدو ورود (معرفی پرسنل ، قوانین بخش، زنگ احضار ، دستبند و ...)	آموزشهای قبل از زایمان
	معرفی پزشک و مامای مربوطه	
	در مورد نوع زایمان آموزش	
	روش های بی دردی آموزش	
	روش های بی دردی	
	رژیم غذایی ، خالی بودن مثانه.	
	اهمیت تماس پوست با پوست	
	نحوه انجام تماس پوست با پوست	
چهره به چهره - پمفلت آموزشی وثبت در گزارش پرستاری	اهمیت شروع تغذیه با شیر مادر در ساعت اول	آموزشهای پس از زایمان
	علائم خطر پس از زایمان	
	رژیم غذایی پس از زایمان	
	مراقبت از محل اپی	
	میزان فعالیت پس از زایمان	
	نحوه مصرف مکمل های پس از زایمان	
مراجعات بعدی پس از زایمان		

حداقلهای آموزشی جهت نوزاد سالم طبق سیاستهای بیمارستان دوستدار کودک

آموزش چهره به چهره - پخش فیلم - پمفلت آموزشی	تغذیه با شیرمادر بلافاصله بعد از تولد و تماس پوست با پوست
	وضعیت صحیح بغل گرفتن شیرخوار
	علائم و نشانه های خوب پستان گرفتن و خوب مکیدن شیرخوار
	آغوز و اهمیت آن
	شیر پسین و شیر پیشین
	تعداد دفعات دفع ادرار و مدفوع
	در مورد ساعات خواب نوزاد و دمای اتاق نوزاد
	نحوه دوشیدن شیر با دست و نحوه استفاده از شیردوش برقی
	نحوه نگهداری شیر دوشیده
	نحوه خوراندن شیر دوشیده شده و وسایل مورد نیاز آن
	چند بار در شبانه روز باید شیر خود را بدوشد تا تداوم شیردهی داشته باشد .
	خطرات تغذیه مصنوعی و گول زنگ
	شیردهی از هر دو پستان تناوب
	راههای تشخیص کافی بودن شیر مادر
	علائم دیر رس و زودرس گرسنگی شیرخوار
	تغذیه بر حسب میل و تقاضای شیرخوار
	اهمیت تغذیه نحصاری با شیر مادر و خطرات شیرخشک
	علائم خطر نوزادی و در مورد زردی نوزاد
	نحوه ی مراقبت از بند ناف
	زمان مراجعه بعدی به مراکز بهداشت در صورت بروز مشکل شیردهی
در مورد محل و زمان انجام تستهای شنوایی سنجی و غربالگری تیروئید	
فیلم آموزشی نسلی سالم با شیر مادر پخش شده و کتابچه آموزشی	
نکات بهداشتی نوزاد(زمان و نحوه استحمام، تعویض پوشک ، ...)	

مادران باردار می توانند در کلاسهای آموزشی دوران بارداری که در درمانگاه تخصصی کلینیک زنان و مامایی برگزار می شود، شرکت نمایند.

✚ حداقلهای آموزش به بیمار در اتاق عمل :

آموزش چهره به چهره	خوشامد گویی و معرفی پرسنل و پرستار تحویل گیرنده اتاق عمل
	هدایت بیمار به داخل اتاق عمل و معرفی پزشک بیهوشی و جراح و آشنا سازی بیمار به محیط اتاق عمل و کاستن استرس بیمار
	پاسخ به کلیه سوالات بیمار در خصوص مدت عمل ، نوع عمل، و نوع بیهوشی و... جهت کاستن استرس وی
	آموزش نوع عمل جراحی، بیهوشی، بیحسی، آرامش بخشی توسط جراح مسئول و متخصص بیهوشی به بیمار و یا ولی قانونی او
	آموزش خطرات احتمالی، مزایا و روشهای جایگزین عمل جراحی توسط جراح و متخصص بیهوشی به بیمار یا ولی قانونی بیمار
	اخذ رضایت آگاهانه عمل جراحی در فرم رضایت آگاهانه توسط پزشک جراح و متخصص بیهوشی
	پس از عمل در ریکاوری آموزش و تشویق به سرفه عمیق
	دادن اطلاعات لازم به بیمار یا مراقب اصلی در صورت نیاز در خصوص مراقبت های بعد از عمل جراحی
	در مواردی که بی حسی موضعی انجام می شود، آموزش لازم در مورد پوزیشن حین انجام بی حسی، بعد از اتمام عمل، رژیم غذایی حاوی مایعات فراوان و نسکافه و ...

نیاز به مدد کار اجتماعی: پرستار بایستی علاوه بر جنبه های جسمانی بیمار به وضعیت اجتماعی او نیز توجه داشته باشد. در صورت مشاهده مواردی چون عدم تمکین مالی بیمار، عدم پوشش بیمه درمانی، عدم شبکه حمایتی مناسب در خانواده، سابقه خود کشی و وجود شواهد کودک آزاری و همسرآزاری می توان بیمار را به واحد مددکاری بیمارستان از طریق سیستم his به آقای صدیقی (طبقه هم کف ورودی D با شماره داخلی ۱۰۴۰) معرفی کرد.

آگاهی از سطح تحصیلات بیمار جهت سطح آموزش های ارائه شده و همچنین انتخاب روش آموزش لازم است. بررسی وجود موانع آموزشی قبل از شروع فرآیند آموزشی در تدوین برنامه ای صحیح و مناسب جهت بیمار و عدم اتلاف وقت و منابع تاثیر بسزایی دارد. برخی از این موانع زودگذر و برخی دایمی هستند.

در صورت وجود موانع آموزشی (اختلالات بینایی، شنیداری، بیسوادی و ...) می توان به مراقب اصلی بیمار آموزشها را ارائه داد. در مورد یک بیمار ممکن است یک محتوای آموزشی بسته به شرایط بیمار متغییر و در اشکال متفاوت ارائه شود. جهت ارائه آموزش صحیح به بیمار لازم است فرد آموزش دهنده علاوه بر آگاهی نسبت به کلیت وضعیت بالینی بیمار از تغییرات در روند مراقبت و درمان بیمار و همچنین شرایط بالینی بیمار در زمان آرایه آموزش نیز آگاهی داشته باشد. در صورت عدم یادگیری بیمار باید آموزش مجدداً و در صورت لزوم به شکل و روش مناسبتر انجام گردد. از اقدامات مهم در فرآیند آموزش به بیمار، ارزیابی آموزش ارائه شده و اطمینان از درک صحیح بیمار از آن توسط آموزش دهنده و همچنین نظارت بر رعایت و اجرای موارد آموزش داده شده توسط بیمار می باشد.

راهنمای آموزش به بیمار بیمارستان علامه بهلول گنابادی

بیماران گروههای هدف طبق مصوبه تیم سلامت شامل تمام بیماران دیابتی، بیماران قلبی عروقی، سکنه های قلبی و مغزی، بیمارانی که احتمال بروز عفونت بیمارستانی دارند و بیماران دارای مشکل تنفسی و نیازمند به مراقبت در منزل به کلینیک آموزش سلامت و خودمراقبتی معرفی می شوند.

در صورت نیاز به ارائه آموزش به صورت گروهی جهت مهیا کردن مقدمات مراتب کتبا به اطلاع سوپروایزر آموزش به بیمار رسانده شود نظارت نهایی بر روند ارائه آموزش به بیمار و ثبت آن در پرونده بیمار و همچنین تاثیر آموزش ها بر ارتقاء خودمراقبتی بیماران به بیمار توسط رابطین آموزشی بخش ها و سوپروایزر آموزش به بیمار و سلامت همگانی بیمارستان بوده و نتایج به سرپرستار بخش یا مسئول واحد مربوطه اطلاع داده خواهد شد.

ارزیابی آموزش به بیمار مطابق با فرم ارزیابی آموزش به بیمار و همچنین بررسی مستندات موجود در پرونده و مصاحبه با بیمار و خانواده بیمار در فواصل منظم انجام و ضمن تعیین نمره حاصل از ارزیابی، نتایج به مدیر محترم پرستاری بیمارستان ارائه خواهد شد. آموزش به بیمار جزئی از وظایف چندگانه پرستار و پرسنل بالینی بوده و اجرای آن هم راستا با سایر اقدامات درمانی و مراقبتی لازم می باشد.

منابع آموزشی از جمله پمفلت، کتابچه و فیلم آموزشی ویژه بیماران متناسب با بخش مربوطه و بیماران بستری در بخش (به ویژه ۵ بیماری شایع بخش) تهیه و در اختیار آنان قرار گیرد.

فرآیند آموزش به بیمار تهیه و در اختیار بخش ها و واحدهای بیمارستان قرار گرفته است. نحوه اجرای برنامه آموزش به بیمار توسط پرسنل در ارزیابی سالیانه عملکرد آنان لحاظ خواهد شد.

دفتر خدمات پرستاری – سوپروایزر آموزش سلامت

بازنگری چهارم تیرماه ۱۴۰۰

Bohloul Hospital